

مستند حامع تحلیل پر وتکل MQTT

		GW·Y-DC-PT-··\-··: 2	کد سند
	مشخصات گيرندگان		
	نام واحد		ردیف
		Industry ٤	١
	وضعیت بازنگری		
مرجع تغيير	شرح	تاريخ	شماره
•••••	ایجاد نسخه	1401/01/20	001
	تیم همکار در تدوین		
تصويبكننده	تائيدكننده	تهیهکننده	
مرتضی سرلک	مرتضى سرلک	بهرنگ کریمی	

"اجرای این مدرک به شماره سند <u>۱۰۰۰-۱۰۰۰ GNRL-PR-SA-۰۰۱</u> از تاریخ <u>۹۹/۰۸/۰۱ در واحد industry ۶ فناپ الزامی</u> است"

جدول تغییرات نسخه سند:

		פּעניט	صفحه	ورژن		صفحه	
۰۲	o 1	00		٩٥	• I	00	
			111				۷۵
			11"				٧۶
			1116				٧٧
			۱۱۵				٧٨
			119				٧٩
			117				۸۰
			118				٨١
			119				٨٢
			170				۸۳
			171				۸۴
			144				۸۵
			۱۲۳				۸۶
			146				۸۷
			۱۲۵				۸۸
			1 2 9				۸٩
			۱۲۷				9 0
			۱۲۸				91
			1 ۲ 9				9 ٢
			٥٣١				٩٣
			۱۳۱				916
			ነሥየ				۹۵
			ነ ሥሥ				95
			l mk				97
			۱۳۵				٩٨
			129				99
			۱۳۷				100
			ነሥለ				101
			129				107
			۱۴۰				۱۰۳
			141				۱۰۴
			141				۱۰۵
			۱۴۳				109
			144				۱۰Y
			۱۴۵				۱۰۸
			149				109
			۱۴۷				110
			۱۴۸				111

		פּעניט	صفحه	ورژن		صفحه	
٥٢	o 1	00		۷۰	o 1	00	
			۳۸			X	۰۱
			۳٩			X	۰۲
			۴۰			X	۰۳
			۱۹			X	ه اد
			۴۲			X	٥
			۴۳			X	۰۶
			kk			X	۰٧
			۴۵			X	۰۸
			۴۶			X	۰٩
			۴۷			X	1 0
			۴۸			X	1.1
			۴٩			X	1 ٢
			۵۰			X	۱۳
			۵۱			X	۱۴
			۵۲			X	۱۵
			۵۳			X	19
			۵۴				17
			۵۵				۱۸
			۵۶				19
			۵۷				۲۰
			۵۸				۲۱
			۵٩				7 7
			۶۰				۲۳
			۶۱				۲۴
			۶۲				۲۵
			۶۳				۲۶
			۶۴				۲۷
			۶۵				۲۸
			99				۲۹
			۶٧				۳۰
			۶۸				۳۱
			۶۹				۳۲
			٧٠				۳۳
			٧١				۳۴
			۷۲				۳۵
			۷۳				۳۶
			٧۴				۳۷

MQTT یکی از شناختهشده ترین و پذیرفته شده ترین پروتکلهای موجود در دنیای IoT است. طراحی سبک و سادگی افزونه ها ویژگیهایی هستند که باعث می شود MQTT برای دستگاههای مختلف با قابلیت پردازش و ذخیره سازی کوچک و بزرگ مناسب باشد. مزایای استفاده از MQTT به جای HTTP شامل صرفه جویی در مصرف انرژی و استفاده از پهنای باند شبکه پایین تر است که تقریباً برای هر دستگاه IoT هر دوی این موارد بسیار مهم هستند.

MQTTبر اساس تعریف رسمی یک پروتکل پیام رسانی و اشتراک گذاری است MQTT .سبک و ساده است و به گونه ای طراحی شده که اجرای آن آسان باشد و به طور خاص برای IoT هایی که با منبع، قدرت، پهنای باند و رد پای محدود طراحی شده اند، مناسب است .

MQTTبر اساس تعریف رسمی یک پروتکل پیامرسانی و اشتر اک گذاری است MQTT .سبک و ساده است و به گونه ای طراحی شده که اجرای آن آسان باشد و به طور خاص برای IoT هایی که با منبع، قدرت، پهنای باند و رد پای محدود طراحی شده اند، مناسب است .

MQTTبر اساس تعریف رسمی یک پروتکل پیام رسانی و اشتراکگذاری است MQTT .سبک و ساده است و به گونه ای طراحی شده که اجرای آن آسان باشد و به طور خاص برای IoT هایی که با منبع، قدرت، پهنای باند و رد پای محدود طراحی شده اند، مناسب است .

MQTTبر اساس تعریف رسمی یک پروتکل پیامرسانی و اشتراک گذاری است MQTT .سبک و ساده است و بهگونهای طراحی شده که اجرای آن آسان باشد و به طور خاص برای IOT هایی که با منبع، قدرت، پهنای باند و رد پای محدود طراحی شده اند، مناسب است .

MQTT بر اساس تعریف رسمی یک پروتکل پیامرسانی و اشتراکگذاری است. MQTT سبک و ساده است و بهگونهای طراحی شده که اجرای آن آسان باشد و به طور خاص برای OTاهایی که با منبع، قدرت، پهنای باند و رد پای محدود طراحی شدهاند، مناسب است.

یروتکل MQTT شامل ۳ بلوک اصلی است: کارگزار. ناشر و مشترک.

- کارگزار (Broker) مسئول مدیریت شبکه مشتریانی است که ترکیبی از ناشران و مشترکین است.
- ناشر (Publisher)دستگاهی است که پیامها را به سرور ارسال میکند (منتشر میکند). این پیامها با نام "موضوع" (Topic) مشخص شده اند.
 - مشترک (Subscriber) وسیلهای است که موضوع را دریافت میکند.

وظیفه گیت وی در این شبکه به دو گروه کلی تقسیم میگردد

- در حالت اول گیت وی خود را بهعنوان کارگزار معرفی میکند. انکار با استفاده از تنظیمات انجام شده توسط
 کاربر انجام میشود. کاربر علاوه بر این میتواند کلاینتها (ناشرها و مشترکها) ی مجاز را نیز برای این
 کارگزار تعریف نماید و یا اجازه دهد که دیوایسهای ناشناس به سیستم متصل گردند.
- در حالت دوم گیت وی به صورت یک کلاینت به یک یا چند کارگزار متصل میگردد و می تواند Pub/Sub نماید.
 در این حالت گیت وی می تواند چند بار با شناسه های مختلف به یک کارگزار متصل گردد.

برای پیادهسازی سناریوی بالا بررسی موضوع را در دو بخش و به تفکیک پردازندههای انجام میدهیم.

كد سند: ۰۰- GW·۲-DC-PT-۰۰ واحد: ۱ Industry واحد: ۳

پردازنده مرکزی

نرمافزار پردازنده مرکزی فعالیتهای زیر را در مورد این سناریو انجام میدهد

- مدیریت رابط کاربری (برای ثبت تنظیمات و ارائه گزارشها و لاگها)
 - ذخیرهسازی اطلاعات تنظیمات و رخ دادها و مقادیر
 - انتقال تنظیمات موردنیاز به پردازنده واسط
 - در ادامه هر یک از موارد بالا به تفضیل شرح داده میشوند

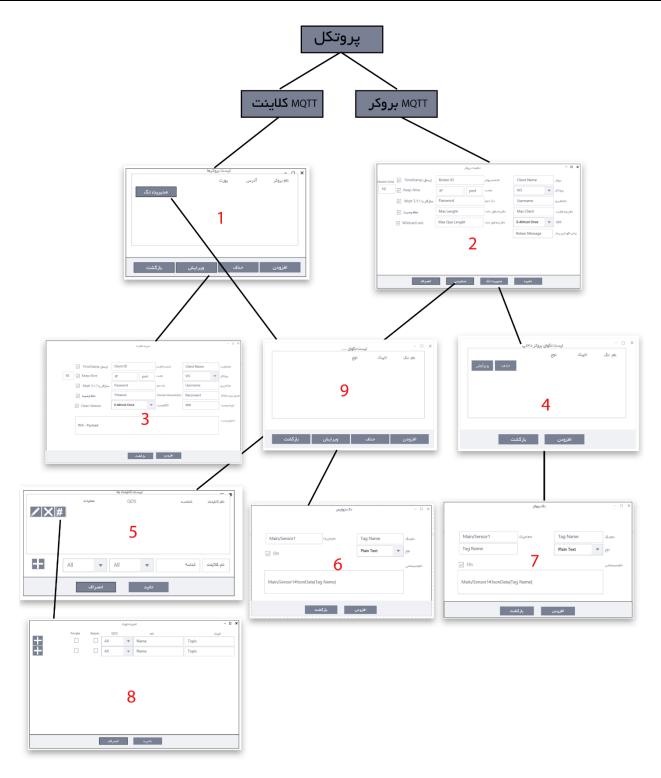
رابط کاربری

در بخش تنظیمات پروتکلها دو ورودی مجزا برای انجام تنظیمات موردنیاز این بخش در نظر گرفته شده است. در بخش اول تنظیمات در حالتی قرار میگیرند که کارگزار داخلی نرمافزار فعال گردد و در بخش دوم ارتباط دستگاه با سایر کارگزارها بهصورت کلاینت تنظیم میگردد.

درختواره رابط کاربری این بخش بهصورت زیر است:

ک سند: ۰۰- ' GW·۲-DC-PT-۰۰ واحد: ۱ industry شام المعالم المعا

شکل ۱ : نمودار درختی صحفات

در ادامه بخشها مختلف نمودار شرح داده میشود.

ک سند: ۰۰- Industry ٤ واحد: ۱۳ GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ صفحه ٥ از ۱۳

ا. صفحه لیست بروکرها:

نمای کلی صفحه لیست بروکرها بهصورت زیر است

در این صفحه لیست بروکرهایی که سیستم بهصورت کلاینت با آنها در ارتباط است نمایش داده میشود. شرح اجزاء این صفحه در ذیل ارائه شده است:

- نام بروکر: در این بخش یک نام نمایشی به بروکر موردنظر تخصیص داده می شود. این تعریف نام مشمول قوانین نامگذاری است.
 - آدرس: عبارت ذکر شده در این بخش میتوان یک DNS و یا یک آدرس IP باشد که به بروکر موردنظر تخصیصدادهشده است. نوع این فیلد رشته حرفی به طول ۲۵۶ کاراکتر است.
- پورت: یک عدد طبیعی ۴ رقمی مثبت است که نشانگر پورت مجازی تخصیص داده شده به بروکر مور دنظر
 - مدیریت تگ با انتخاب این گزینه صفحه شماره ۹ نمایش داده میشود.
 - با انتخاب این گزینه صفحه شماره ۳ در حالت ورود اطلاعات نمایش داده میشود.
 - ^{ویرایش} با انتخاب این گزینه صفحه شماره ۳ در حالت ویرایش اطلاعات نمایش داده میشود.
 - ۲. صفحه تنظیمات بروکر داخلی:

جهت ارتباط با کلاینتهای MQTT نیاز است تا سیستم از یک بروکر داخلی استفاده کند. تنظیمات بروکر مذکور در فرم زیر درج میگردد.

کد سند: ۰۰- GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ واحد: ۱ Industry شعب ۲ از ۱۶

در ادامه بخشهای مختلف این فرم شرح داده میشود.

- نام بروکر: در این بخش یک نام نمایشی به بروکر موردنظر تخصیص داده می شود. این تعریف نام مشمول قوانین نامگذاری است.
- شناسه بروکر: یکرشته حرفی یکتا است که بروکر بهوسیله آن شناسایی میشود. حداکثر طول این رشته
 ۶۴ کاراکتر است.
 - پروتکل: این فیلد دارای چهار انتخاب به شرح زیر است:
 - در آن MQTT روی وب سوکت ارائه میگردد.
 - Selft signed روی وب سوکت و با MQTT دی WSS ⊙ locatificate ارائه میشود.
 - میکند. TCP فعال میکند. אپروتکل را روی بستر TCP فعال میکند.
 - را با TCP: که پروتکل ارائه شده روی بستر TCP را با استفاده از TLS امن میکند.

- هاست: این ورودی در فرم از دو بخش آدرس و پورت تشکیل شده است. بخش آدرس میتواند یک IP و
 یا DNS را ذخیره نماید. اطلاعات ارائه شده در این بخش شامل مقررات فیلد آدرس است. بخش دیگر این
 فیلد برای درج پورت در نظر گرفته شده است که مقدار وارد شده در آن مشمول مقررات فیلد پورت
 است.
- نام کاربری: مقدار درج شده در این بخش بهعنوان نام کاربری بروکر در نظر گرفته میشود و کلاینتها
 برای اتصال به آن باید این نام را ارائه کنند. محدودیتهای این بخش در مستند مربوطه ذکر شده است.

کد سند: ۰۰-۱ GW·۲-DC-PT-۰۰ واحد: ۱ Industry شعب کا از ۱۶

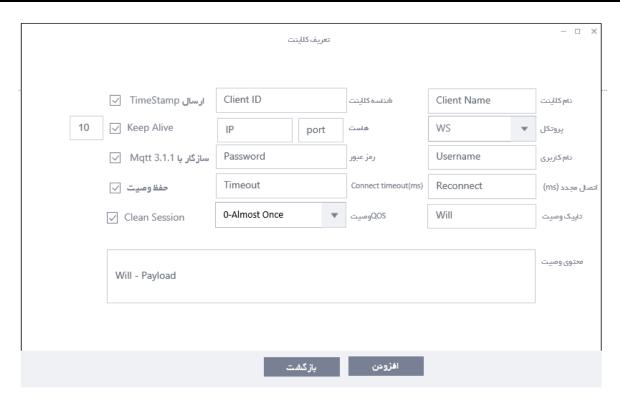
- رمز عبور: مقدار درج شده در این بخش بهعنوان رمز عبور بروکر در نظر گرفته میشود و کلاینتها برای
 اتصال به آن باید این نام را ارائه کنند. محدودیتهای این بخش در مستند مربوطه ذکر شده است.
 - ماکزیمم کلاینت: نشانگر حداکثر تعداد کلایتی است که میتوانند بهصورت همزمان به بروکر متصل گردند.
 - ماكزيمم طول داده: اين فيلد بيانگر حداكثر طول بستههای اطلاعاتی است.

QOS: کیفیت سرویس ارائه شده است و میتواند مقادیر ه ، ۱ ، ۲ ، و یا همه را داشته باشد. در نوع ه پیام ارسالی حداکثر یکبار ارسال میشود و تضمینی برای دریافت آن توسط مشترک وجود ندارد به این معنی که اگر مشترک به سرور واسطه متصل نباشد و این پیام را دریافت نکند سرور واسطه دیگر مجدداً این پیام را ارسال نخواهد کرد. در نوع ۱ پیام ارسالی حداقل یکبار ارسال میشود به این معنی که تا مشترک یا مشترکین پیام را دریافت نکنند سرور واسطه پیام را در نوبتهای بعدی ارسال خواهد کرد و ممکن است مشترک آن پیام را حتی بیش از یکبار دریافت کند. در نوع ۲ تضمین میشود که مشترک پیام را فقط یکبار دریافت کند. این امن ترین در عین حال کند ترین روش ارسال پیام است زیرا که به سیستم تصدیق ۴ مرحلهای نیاز دارد. در این بخش تعیین میشود که کلاینت مجاز به انتخاب کدام نوع از کیفیت سرویس است.

- ماکزیمم طول صف: تعداد پیامهای QoS خروجی ۱ و ۲ بالاتر از پیامهایی که در حال حاضر در ارسال هستند (بهازای هر کلاینت) توسط بروکر در صف قرار میگیرند. پس از رسیدن به این محدودیت، پیامهای بعدی بدون اطلاعرسانی حذف خواهند شد. اگر پیامها با سرعت بسیار بالا ارسال میشوند یا کلاینتهایی وجود دارند که دیر پاسخ میدهند یا ممکن است برای مدت طولانی آفلاین باشند، این گزینه مهمی است. مقدار این فیلد بهصورت پیش فرض ه ثبت میشود. (بدون حداکثر).
 - زمان نگهداری پیام: این فیلد نشاندهنده مقدار زمانی است که
 - ارسال Timestamp
 - KeepAlive •
 - سازگاری با ۱٫۱٫۱ MQTT
 - حفظ وصیت:
 - :Wildcard Sub
 - مدیریت تگ
 - دسترسی
 - ۳. صفحه تعریف کلاینت:

کد سند: ۰۰-۱ GW·۲-DC-PT-۰۰ واحد: ۱ Industry شعب ما ز ۱۶

٤. صفحه ليست تگهاي بروكر داخلي:

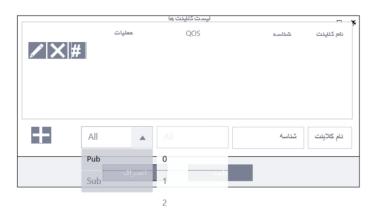

o. صفحه لیست کلاینتها:

در این صفحه لیست کلاینتهایی که سیستم به آنها متصل میشود درج میگردند

کد سند: ۰۰- GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ واحد: ۱ Industry 6

شكل ٢ فرم ليست كلاينت ها

- نام کلاینت: در این بخش یک نام نمایشی به کلاینت موردنظر تخصیص داده میشود. تعریف نام مشمول قوانین نامگذاری است.
- شناسه: یکرشته حرفی یکتا است که کلاینت بهوسیله آن شناسایی میشود. حداکثر طول این رشته ۴۴
 کاراکتر است

QOS: کیفیت سرویس ارائه شده است و میتواند مقادیر ه ، ۱ ، ۲ ، و یا همه را داشته باشد. در نوع ه پیام ارسالی حداکثر یکبار ارسال میشود و تضمینی برای دریافت آن توسط مشترک وجود ندارد به این معنی که اگر مشترک به سرور واسطه متصل نباشد و این پیام را دریافت نکند سرور واسطه دیگر مجدداً این پیام را ارسال نخواهد کرد. در نوع ۱ پیام ارسالی حداقل یکبار ارسال میشود به این معنی که تا مشترک یا مشترکین پیام را دریافت نکنند سرور واسطه پیام را در نوبتهای بعدی ارسال خواهد کرد و ممکن است مشترک آن پیام را حتی بیش از یکبار دریافت کند. در نوع ۲ تضمین میشود که مشترک پیام را فقط یکبار دریافت کند. این امنترین درعینحال کندترین روش ارسال پیام است زیرا که به سیستم تصدیق ۴ مرحلهای نیاز دارد. در این بخش تعیین میشود که کلاینت مجاز به انتخاب کدام نوع از کیفیت سرویس است.

- عملیات: در این بخش تعیین میکنیم که کلاینت یکی یا هر دو عملیات موجود را میتواند انجام دهد. عملیات ممکن برای کلاینت Pub و Sub است که ممکن است یکی یا هر دوی آنها را انجام دهد.
- الله این کلید برای تعریف دسترسی کلاینت به موضوع در نظر گرفته شده است و با انتخاب آن فرم شماره
 ۱ نمایش داده میشود.
 - 🔀 با انتخاب این کلید یک پیام اخطار حذف برای کاربر نمایش داده میشود و در صورت تأیید سطر موردنظر حذف میشود.
 - 🗾 : در صورت انتخاب این بخش صفحه شماره ۸ در حالت ویرایش باز میشود.
 - 🕨 🔡 اگر کاربر این گزینه را انتخاب نماید یک سطر جدید برای وی نمایش داده میشود.

7. صفحه تعریف تگ دیوایس:

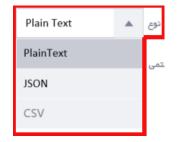
متغیرهایی که از سوی سنسور برای گیت وی ارسال میشوند باید بهصورت تگ در سیستم تعریف گردند. تعریف این مقادیر در صفحه زیر انجام میشود.

کد سند: ۰۰- (GW·۲-DC-PT-۰۰ واحد: ۱ Industry واحد: ۱ از ۱۱

- نام تگ: این مقدار یک مقدار نمایشی است که به مقدار ارسال شده توسط سنسور تخصیص داده میشود.
 محدودیتهای این بخش در مستند مربوطه بیان شده است.
- نام تاپیک: نام تاپیکی است که مقدار ارسال شده در زیر آن منتشر میگردد. محدودیتهای این بخش نیز
 مانند فیلد نام است.
 - نوع: دارای سه انتخاب زیر است

- Plan text : در این حالت متغیر به صورت یک رشته حرفی ساده
 ارسال میگردد.
 - Json : که در این وضعیت مقدار به صورت یک ساختار Ison ارسال می شود.
 - CSV: مقدار به صورت یک رشته حرفی که با کاما تفکیک شده است ارسال می گردد.
- نام سیستمی: با ورود اطلاعات نوع، نام و تاپیک این فیلد توسط نرمافزار به صورت هوشمند ساخته
 میشود و قابل ویرایش نیست.
 - نشانگر این است که تگ موردنظر فعال است یا خیر.
 - ۷. صفحه تعریف تگ بروکر:

در این فرم مقادیری که در بروکر داخلی سیستم درج شدهاند تعریف میگردد تا امکان تبدیل پروتکل و یا ارسال آنها وجود داشته باشد. در این صفحه ابتدا کاربر لیست تگهای تعریف شده را مشاهده میکند و میتواند با استفاده از کلیدهای حذف و ویرایش مقادیر تعریف شده در این صفحه را حذف و یا بروز رسانی نماید. کلید افزودن که در پایین صفحه قرار داده شده است نیز پنجره بعدی را نمایش میدهد که کاربر با استفاده از این بخش میتواند تگ کدید در سیستم تعریف نماید.

- نام تگ: این مقدار یک مقدار نمایشی است که به مقدار ارسال شده توسط سنسور تخصیص داده میشود.
 محدودیت های این بخش در مستند مربوطه بیان شده است.
- نام تاپیک: نام تاپیکی است که مقدار ارسال شده در زیر آن منتشر میگردد. محدودیت های این بخش نیز
 مانند فیلد نام است.
 - نوع:دارای سه انتخاب زیر است

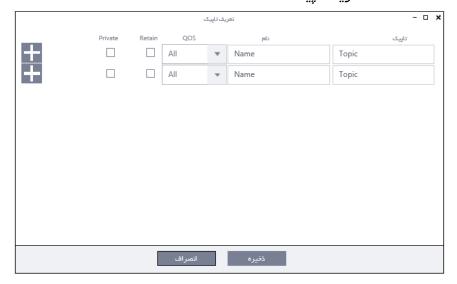
ک سند: ۰۰-۱ GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ واحد: ۱ Industry شعبه ۱۲ از ۱۶

- در این حالیت متغییر به مبورت یک رشته حرفی
 ساده ارسال میگردد.
- Json : که در این وضعیت مقدار به صورت یک ساختار Json در این وضعیت مقدار به صورت یک ساختار Json در سال میشود.
- مقدار به صورت یک رشته حرفی که با کاما تفکیک شده CSV . \circ است ارسال میگردد.
 - زمانبندی: فاصله زمانی ارسال مقدار را نمایش میدهد.
- نام سیستمی: با ورود اطلاعات نوع ، نام و تاپیک این فیلد توسط نرم افزار به صورت هوشمند ساخته
 میشود و قابل ویرایش نیست.
 - ا نشانگر این است که تگ مورد نظر فعال است یا خیر.

٨. صفحه تعریف تاییک:

يردازنده واسط

۱. تنظیمات

پس از راهاندازی پردازندهها و فعالشدن خط ارتباطی بین دو پردازنده، ساختار سیستم از سوی پردازنده مرکزی به پردازنده واسط ارسال میگردد. این اطلاعات شامل بخش های زیر است:

- تنظیمات بروکر داخلی
- مشخصات كلاينت ها مجاز
- تنظیمات کلاینت های داخلی
- لیست و مشخصات تگ های بروکر

ک سند: ۰۰-۱ GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ واحد: ۱ Industry فی سند: ۵۰-۱ GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ از ۱۹

- لیست و مشخصات تگ های دیوایس
 - مشخصات تاییک ها

ساختار Protobuf های این بخش در زیر ارائه میگردد.

تكميل ميشود

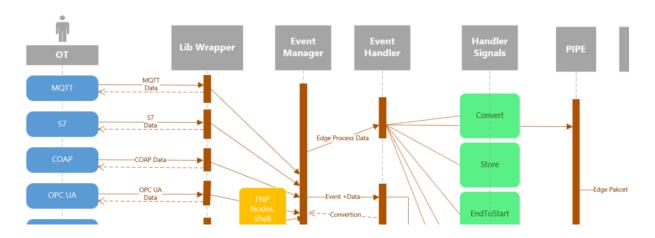
۲. راه اندازی و ارتباطات

پس از دریافت کامل تنظیمات نرم افزار واسط شروع به راه اندازی MQTT میکند. ابتدا بروکر داخلی فعال شده و مشخصات مورد نظر روی آن اعمال میشود. سپس کلاینت های مورد نظر ایجاد و به بروکر های بیرونی مورد نظر کاربر متصل میشوند.

۳. عملکرد

در زمان عملکرد کتابخانه پروتکل بسته های اطلاعاتی را دریافت و در اختیار بخش مدیریت رخ داد قرار میدهد و همچنین اطلاعات آماده سازی برای ارسال را از مدیریت رخ داد تحویل گرفته و در زمانبندی مورد نظر ارسال میکند.

نمودار علمکرد این بخش در شکل زیر نمایش داده شده است:

٤. خاموشي

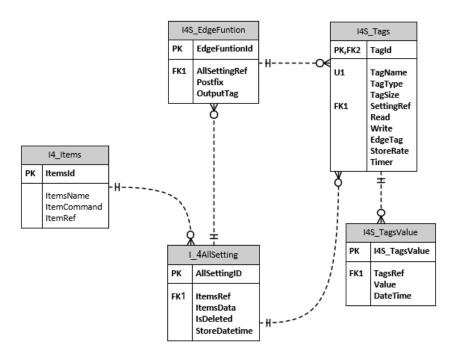
پس از دریافت دستور خاموشی بروکر داخلی ارتباط خود را با دیوایس ها قطع میکند. همچنین پیام وصیت را به بروکرهای بیرونی (که بعنوان کلاینت به آنها متصل شده است) ارسال مینماید و ارتباط را قطع میکند.

بانک اطلاعاتی

نمودار بانک اطلاعاتی مورد استفاده برای تعاریف این بخش به صورت زیر میباشد.

کد سند: ۰۰- ' GW • ۲-DC-PT - ۰ ۰ واحد: ۱ Industry و احد: ۱ ۱ از ۱ ۱ صفحه ۱ از ۱ ۱

جدول ٤_AllSetting : این جدول جهت ذخیره سازی کلیه اطلاعات فرم ها در نظر گرفته شده است

جدول ltems؛ به منظور تعریف نام فرم ها در نظر گرفته شده است هر سطر از اطلاعات جدول ٤_AllSetting به یک سطر از این جدول اشاره میکند

جدول ۱٤S_Tags؛ این جدول برپایه اطلاعات وارد شده به جدول AllSettings ساخته میشود. مشخصات تگ های تعریف شده در سیستم در این جدول قرار میگیرد. وجود این جدول Summery باعث میشود تا میزان پردازش برای دسترسی به تعاریف تگ ها در سیستم کاهش یابد.

جدول ٤٤S_TagsValue: مقادیر تگ ها در این جدول ذخیره میشود.

کد سند: ۰۰- GW۰۲-DC-PT-۰۰۱ واحد: ۱ Industry شعبه ۱۰ از ۱۶

محتوای جدول I[£]_Items

مقادیر مورد نیاز برای جدول منوها در بخش MQTT به شرح زیر است

ItemRef	ItemCommand	ItemsName	ItemsId
o	1001	ليست بروكرها	1
٥	1004	تنظيمات بروكر	۲
o	۱۰۰۳	تعريف كلاينت	Ψ
o	1004	لیست تگهای بروکر داخلی	k
o	۱۰۰۵	ليست كلاينت ها	۵
o	1005	تگ دیوایس	۶
0	1 o o Y	تگ بروکر	٧
o	۱۰۰۸	تعریف تاپیک	٨
o	1009	لیست تگهای	٩

کد سند: GW·Y-DC-PT-·۰۱-۰۰ واحد: Industry ٤